

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์
เรื่อง ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ตามความในข้อ ๖ ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตาม ข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์ จึงกำหนดมาตรฐานแบบบ่อดักไขมัน วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมันและรายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อนำบำบัดน้ำเสียในอาคารเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์ ใช้ในการดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

๑. รูปแบบบ่อดักไขมันมี ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑.๑ บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป การติดตั้งสำหรับใช้ในครัวเรือนที่พักอาศัยทั่วไปโดยเลือกขนาดปริมาตรตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

๑.๒ บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดิน และกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๕ ชั่วโมง

๑.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร และตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๒. วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๒.๑ บ่อดักไขมันชนิดสำเร็จรูป อาจติดตั้งบนพื้นหรือฝังในพื้นที่สำหรับบ้านพักอาศัยภายในแยกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงกรองเศษอาหาร และส่วนที่ดักไขมัน

๒.๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ประกอบด้วย

(๑) บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูปที่จำหน่ายตามร้านสุขภัณฑ์ท้องตลาดขนาดเล็ก

(๒) คีมตัดท่อ PVC หรือ ใบเลื่อยเหล็ก

(๓) ข้องอ PVC และข้อต่อตรง PVC ขนาด ตามที่ระบุในข้อ (๒)

๒ ๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) วางบ่อดักไขมันสำเร็จรูป ในบริเวณที่อยู่ใกล้อ่างล้างจาน และพื้นที่ความราบเรียบเสมอกัน หรืออาจฝังลงพื้นโดยให้ระดับท่อเข้าของบ่อดักไขมันอยู่ต่ำกว่าระดับสื่อน้ำอ่างล้างจาน และท่อน้ำออกอยู่สูงกว่าระดับพื้น

(๒) วัดระยะท่อ PVC จากท่อน้ำทิ้งที่ต่อจากสื่อน้ำอ่างล้างจานถึงตำแหน่งท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันสำเร็จรูป และวัดระยะท่อ PVC จากท่อน้ำออกของบ่อดักไขมันจนถึงท่อระบายน้ำสาธารณะหรือคูคลองตามธรรมชาติ

ใบเลื่อยเหล็ก

(๓) ตัดท่อ PVC ทั้งสองช่วงตามขนาดที่วัดในข้อ (๒) ด้วยคีมตัดท่อหรือ

(๔) ต่อก่อ PVC จากอ่างล้างจานเข้ากับท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันด้วยข้องอ PVC จากนั้นต่อท่อน้ำทั้งบ่อดักไขมันด้วยข้อต่อตรง PVC ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ คุณคลองธรรมชาติอาจทำด้วยน้ำยาประสานท่อ และยึดท่อด้วยสายรัดกับพื้นหรือผนัง

๒.๒ บ่อดักไขมันแบบติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์ (สำหรับบ้านพักอาศัย สภ.น.ประจวบฯ)

๒.๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์บอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบและทรายละเอียด

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด \varnothing ๘ มิลลิเมตร

(๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง

- ขนาดตั้งแต่ ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

- ขนาดตั้งแต่ ๑.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร

- ขนาดตั้งแต่ ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร

(๕) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด \varnothing ๗ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบ หรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด \varnothing ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินชั้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑.๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๑.๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียวให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด \varnothing ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ - ๖.๐๐ เมตร แล้วใส่ทรายร่องพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด ๘ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ X ๒๐ เซนติเมตร (ตามรูปแบบ)

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตกันหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงของซีเมนต์ หากเป็นแบบปิดกันให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนว ด้วยปูนทรายที่กันวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันการรั่วซึม จากนั้นเอาวงของซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑ : ๑ พร้อมทั้งทำการเจาะท่อ ระบายน้ำตามรูปแบบกลมฝังดิน โดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดด้วยฝาปูนห้องตลาด

(๔) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทั้งออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กักรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งใช้

/ท่อ PVC ชั้น ๘.๕..

ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า โดยให้ท่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลองตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมนอยู่ในน้ำเพื่อให้น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ (สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่)

๒.๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบ

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด \varnothing ๙ มิลลิเมตร

(๔) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้าขนาด \varnothing ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด \varnothing ๑๐๐ มิลลิเมตร (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อกอนกรีตเสริมเหล็ก ประมาณ ๐.๘ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้วให้ดูว่าดินชั้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมันคอนกรีตเสริมเหล็กได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้

ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

(๑.๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒- ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด \varnothing ๙ มิลลิเมตร เพื่อทำฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๔) ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการนำน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วถึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง แล้วกระทุ้งคอนกรีตเพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศ เพราะจะมีการรั่วซึมได้

(๕) การถอดไม้แบบให้ทำการถอดไม้แบบหลังจากเทคอนกรีตแล้วประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยรั่วซึมหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๖) การต่อรับน้ำเข้าและนำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทั้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมนอยู่ในน้ำเพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

๓. รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัวบ่อดักต้องติดตั้งตะแกรงดับขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมันเพื่อให้สามารถเก็บขากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหล
/ผ่านตะแกรง...

ผ่านตะแกรงเข้าบ่อดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

๔. การใช้งานและดูแลรักษา

๔.๑ ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน

๔.๒ ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน

๔.๓ ต้องไม่นำตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร

๔.๔ ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ด้านหน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ

๔.๕ ห้ามนำน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามา

ข้างในบ่อดักไขมัน

๔.๖ ต้องหมั่นตักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้โรงองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำไปกำจัดต่อไป

๔.๗ ต้องหมั่นตรวจดูที่ระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถึ้นมากกว่าเดิม

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสุรียา งามสุคนธ์รัตนา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์